

Consultatienotitie 3D Beleidsplan

18 september 2014

Deze notitie bevat de neerslag van een aantal consultaties met verschillende partijen die betrokken zijn bij de wijzigingen op één of meerdere beleidsterreinen op de terreinen Participatie, Maatschappelijke ondersteuning of Jeugdzorg.

De basis voor de consultaties vormt het **3D Beleidsplan** (versie 14.07.14), opgesteld in regionaal samenwerkingsverband en op het moment waarop de organisaties werden gevraagd om hun reacties (eind juli) het leidende document. Dit 3D Beleidsplan vormde vervolgens de basis voor het Transitieplan Sociaal Domein (4 september 2014) van de gemeente Den Helder, zoals opgesteld na de wijziging van de regionale samenwerking in het Sociaal Domein.

De volgende consultaties leverden bijdragen op voor dit consultatiedocument:

- De bijeenkomst op 8 september jl met organisaties werkzaam op het terrein van Maatschappelijke ondersteuning, Sociale gezondheidszorg, Jeugdzorg en Participatie. Genodigd en aanwezig waren De Omring, Bureau Jeugdzorg Noord-Holland, MEE, De Wering en de GGD Noord-Holland. Tijdens deze bijeenkomst werd gediscussieerd op basis van stellingen en vragen – de laatste waren van te voren opgestuurd. In deze notitie wordt ook een aantal schriftelijke reacties meegenomen dat van deze partijen werd ontvangen en die direct betrekking hebben op het regio-beleidsdocument 3D.
- Het onderwijsveld via het Samenwerkingsverband Kop van Noord-Holland vanuit het primair en passend onderwijs d.m.v. een schriftelijke reactie (bijlage 1)
- De Cliëntenadviesraad WWB in hun advies t.b.v. het onderwerp Participatie (bijlage 2).
- De WMO Adviesraad. Het advies van de WMO Adviesraad wordt door hen nagezonden na hun vergadering van 7 oktober a.s. In deze notitie zijn de aandachtspunten die werden besproken in de vergadering van de WMO Adviesraad dd. 9 september jl meegenomen

Om de bijdragen vanuit de verschillende organisaties zo goed mogelijk te relateren aan en te benutten voor de beleidsvoorbereiding en de beleidsuitvoering op de verschillende terreinen én voor de aandachtspunten die domein overstijgend zijn, is deze notitie themagewijze ingedeeld.

De gekozen thema's zijn:

- a. Logistiek, administratie
- b. Doelgroepen
- c. Sturing
- d. Innovatie
- e. Preventie
- f. Vrijwilligers en eigen netwerk
- g. Sociale Wijkteams
- h. Onderwijs
- i. Cliëntenparticipatie
- j. Organisatie en communicatie over crisisvoorzieningen
- k. Den Helder specifiek
- l. Transformatie

a. Logistiek, administratie

Vanuit verschillende organisaties wordt enerzijds gewezen op het belang van lage administratieve lasten en wordt anderzijds de vrees uitgesproken te worden bedolven onder de administratieve verplichtingen, van intake tot en met evaluatie. De hulpverlenende organisaties, die veelal in de hele regio, soms zelfs in de hele provincie, werkzaam zijn, pleiten voor de keuze voor een uniform beheersinstrument (systeem) voor alle gemeenten in de regio en bij voorkeur provinciebreed. Laat de bezuinigingsdoelstelling niet de prikkel zijn voor bureaucratie en controle, bezweert men. Grote wens is dat beschikkingen vlot tot stand komen, zonder dubbel onderzoek, administratie etc.

De organisaties pleiten ervoor betrokken te worden bij de inrichting van het (ICT)systeem: zij kennen de doelgroepen het best en weten wat geregistreerd en gemonitord moet worden.

Onderdeel van dat proces moet zijn dat 'iedereen dezelfde taal spreekt' – dat mensen met dezelfde termen dezelfde dingen bedoelen.

Samenwerking tussen meerdere kolommen, gemeente, maatschappelijke en hulpverlenende organisaties, huis- en jeugdartsen, ziekenhuisorganisaties, instellingen, hoort bij goede en betaalbare zorg/hulpverlening. Hoe wordt dat gemeten? Effecten op uitgaven: Zvw, Wmo, Jeugdwet, in samenhang? Dat wil men graag weten.

b. Doelgroepen

De samenleving in Den Helder krijgt te maken met een grote groep mensen die werk zal moeten vinden. Zelfstandig solliciterend of met een vorm van coaching/toeleiding. Een deel van die groep heeft weinig ervaring op de arbeidsmarkt, soms zelfs niet in beschermde vormen. Vraag is hoe men in de gemeente Den Helder deze uitdaging gaat oppakken, de soms bestaande passiviteit zal weten te doorbreken en de leefbaarheid zal weten te vergroten. Vanuit de Cliëntenadviesraad WWB werd daarbij de vraag gesteld hoe Den Helder vergroting van de arbeidsmarkt denkt te realiseren, ook voor de genoemde doelgroepen.

Het hanteren van een aantal vuistregels in de begeleiding/hulpverlening zou kunnen helpen, zo denkt men bij de hulpverlenende organisaties. Daaronder:

- Voor bepaalde doelgroepen geldt dat het ontbreken van toekomstperspectief leidt tot veelsoortige problematiek: neem dit mee in de analyse.
- Bij problemen: sneller interveniëren, er wordt nu niet altijd kordaat opgetreden (= 'oude stijl').
- Zie mensen als geheel en splits ze niet in delen met bijbehorende deeloplossingen.
- Spreek in principe niet zonder degene over wie het gaat, zet hem/haar in de sturende positie.

Zie ook paragraaf i: Den Helder specifiek, voor categorieën doelgroepen met groepsproblematieken die kenmerkend zijn voor de gemeente.

c. Sturing

Sturen op resultaten, is wat iedereen lijkt te wensen. Resultaten, normen en 'de stip op de horizon' door, met en voor de professionals. Gebruikmaking van evidence-based methodieken wordt genoemd om te sturen op de kwaliteit van de interventies. Bij het formuleren van de gewenste output, inclusief hoe die te meten is, willen de organisaties graag betrokken zijn.

De cliënt in een sturende rol plaatsen, is een ander gesprekspunt, met de ervaring dat het probleem van veel cliënten juist zit in die zelfsturing ("mensen die dat kunnen, die zien we eigenlijk niet, die lossen het zelf op"): hoe gaan we dat aanpakken?

Sturen op samenwerking, daarin ziet men een rol voor de gemeente.

d. Innovatie

Er wordt in de zorg- en hulpverlening al héél veel geïnnoveerd, is de stelling. ("Ziet men dat wel?")

Innovatie moet komen vanuit het belang voor de cliënt, vraaggericht, is een andere stelling.

De combinatie van innoveren en lagere kosten (bezuinigen) kan goed samengaan, menen sommigen, maar innovatie moet niet door (minder) geld worden gedreven, het gaat om het resultaat voor de cliënt: "vraaggericht vanuit de cliënt innoveren" noemt men dat. Daarbij ook aandacht voor digitalisering als instrument voor ouderenbeleid.

e. Preventie

Er liggen heel veel kansen voor preventie en daarmee voor het boeken van successen, is de overtuiging vanuit meerdere organisaties. Daarbij wordt de versterking van de sociale infrastructuur als voorwaarde en aandachtspunt voor Den Helder gezien (wijkscans, wijkgericht werken). Het faciliteren van burgerinitiatieven die de leefbaarheid vergroten kan zeer nuttig zijn, daarmee kan de passiviteit die voelbaar is in sommige wijken worden doorbroken. Een formule als 'Huis voor de wijk' met laagdrempelige inloop voor een brede doelgroep zonder zorgindicatie en gericht op sociale participatie kan zorgen voor veel meer sociale dynamiek, inclusief wederkerigheid in wat men voor elkaar kan betekenen.

Vroege signalering van knelpunten met bijbehorend instrumentarium, investeren in netwerken/vindplaatsen op basis van een heldere visie en met duidelijke beleidskeuzen die politiek zijn geborgd, kunnen Den Helder afhelpen van een aantal stigma's, zo meent men.

Maar wat verstaan we gezamenlijk eigenlijk onder preventie? Welke vormen zijn er? Hoe kijken we vanuit verschillende organisaties naar preventie en hoe denken en doen we het? Het is duidelijk dat dit thema nadere verkenning vraagt.

f. Vrijwilligers en eigen netwerk

Voor meer inzet van vrijwilligers is ruimte; voor cliënten is veel bespreekbaar. Die vrijwilligers moeten wel goed worden gefaciliteerd en ondersteund, en kennisoverdracht is zeer belangrijk, is breed het standpunt. En de grenzen van wat vrijwilligers *mogen doen (zorgtaken)* moet zorgvuldig in het oog worden gehouden.

Het leveren van zorg blijkt dikwijls maar een klein deel van de taak, en die zorg blijft geborgd in de Zorgverzekeringswet. Veiligheid en dagbesteding spelen vaak een belangrijker rol in de hulpvraag: het eigen netwerk kan daarin een belangrijke rol spelen en indien dat netwerk (incl. mantelzorgers) de hulpbehoefte niet (volledig) kunnen vervullen, kunnen vrijwilligers daarin – in de welzijnssfeer - een grote rol spelen. Veel mensen met veiligheids- en dagbestedingsproblematieken zijn blij met aandacht. Aandacht van vrijwilligers wordt soms zelfs verkozen boven professionele aandacht, zo is de ervaring.

Het werk van vrijwilligers in de zorgsfeer is niet vrijblijvend, er wordt op hen gerekend: via de inzet van het eigen netwerk is die borging gemakkelijker. Bij de inzet van vrijwilligers 'van buiten' is bij goede matching vrijwel alles mogelijk, zo leert de ervaring.

De vraag rijst of er voor mensen met een uitkering die een participatietaak krijgen keuzemogelijkheden zullen zijn; onwilligheid kan in de persoonlijke sfeer van de hulpverlening (inclusief 'wederkerigheid') immers zeer onwenselijke effecten hebben.

g. Sociale Wijkteams

Een organisatie als MEE komt in het hele land zeer verschillende Sociale Wijkteam-modellen tegen, zowel qua visie als inrichting; mening van MEE is: Sociale Wijkteams moeten hun handen vrij hebben zodat ze snel korte interventies kunnen doen. Daarbij kan worden geprofiteerd van de ervaringen die al zijn opgedaan met de inzet van wijkverpleegkundigen in het leggen van verbindingen tussen het zorg- en het sociale domein, zo is de overtuiging.

Wijken hebben verschillende soorten hoofd-problematieken: houd daar rekening mee bij de inrichting van je wijkteams. Ook de GGD ziet grote verschillen in inrichting van Sociale Wijkteams in het land.

Wijkteams doen meer dan indiceren, maar waar ligt de grens? In 2015 zal er veel ruimte moeten zijn om samen te leren, bijvoorbeeld aan de hand van casussen, is de stellingname.

Er leven duidelijke verwachtingen over het belang van één gezin-één plan-één regisseur-aanpak. Snel laagdrempelige hulp bieden aan kwetsbare multiprobleem gezinnen is essentieel: men ziet een toename van het aantal van dergelijke gezinnen.

Omring signaleert dat de wijkverpleegkundige als verbinding tussen zorg- en sociaal domein een cruciale functie vervult als 'linking pin' tussen allerlei vormen van hulp en dat moet worden gezorgd voor *eenmalige intake* t.b.v. de hulpverlening en efficiënt overleg in wijkteamverband.

Wat zijn de vindplaatsen voor de interventies vanuit de Sociale Wijkteams? 'Vanuit netwerken werken' lijkt het meest efficiënt, een eigen brede organisatieopzet levert een groot risico op dubbeling in het veld. Dat moet beslist worden voorkomen, stelt men.

h. Onderwijs

Vanuit het Samenwerkingsverband Kop van Noord-Holland (primair en passend onderwijs) is men positief over de voorgestelde verbinding tussen schoolmaatschappelijk werk en wijkteams en gaat men ervan uit dat de directe inzet van maatschappelijk werk op de basisscholen gehandhaafd blijft, waarbij het uitgangspunt is dat 'de vindplaats daarbij de werkplaats is'. Men is van mening dat voor de aanpak van ernstige dyslexie in de basisschoolleeftijd (vanaf 1 januari 2015 in de Jeugdwet geregeld) effectiviteitswinst te behalen is door regionaal goede werkafspraken te maken.

i. Cliëntenparticipatie

Met name vanuit de WMO Adviesraad werd uitdrukkelijk de aandacht gevestigd op de wijze waarop cliënten worden betrokken bij hun trajecten. De wijze waarop de in de verordeningen opgenomen organisatie van de inspraak en medezeggenschap vorm krijgt en de wijze waarop de toegang tot de in

te schakelen onafhankelijke vertrouwenspersoon wordt geregeld, zal met grote aandacht worden gevolgd, zo liet men weten.

j. Organisatie en communicatie over crisisvoorzieningen

Goed nadenken over spoedzorg/crisiszorg tijdens en buiten kantooruren. Nu nog niet duidelijk hoe het in 2015 is geregeld. Samenhangend organiseren. Duidelijkheid over verantwoordelijkheden en criteria. Goed afstemmen met professionele beroepsgroepen.

Goed communiceren naar burgers.

k. Den Helder Specifiek

Den Helder heeft een aantal specifieke groepen waarvoor geldt dat met de juiste aandacht veel problematiek kan worden voorkomen, dan wel verzacht, meent men vanuit de hulpverleningsorganisaties. De groepen die in de bijeenkomst op 8 september werden genoemd zijn:

- Bewoners azielzoekerscentra
- Antillianen
- Jonge ouders/jonge en/of alleenstaande zwangeren
- Gezinnen van varenden (schippers en marine)
- Kwetsbaren (groep = bekend)
- Brede groep van mensen met lage SES
- Brede groep van mensen met schuldenproblematiek

Integraal doelgroepgericht beleid kan zorgen voor een veel betere 'outcome', is de overtuiging.

l. Transformatie

Diverse organisaties zijn het erover eens dat de gemeenten, hun burgers en alle maatschappelijke en hulpverleningsorganisaties – na de transitie - staan voor een transformatie. Met transformatie wordt bedoeld op het veranderproces dat een zodanige omslag in het denken en doen van burgers en professionals vraagt dat van niemand kan worden gevraagd om dit proces zonder 'veranderingstraject' door te maken. Er wordt dan ook gepleit voor een dynamisch en gezamenlijk proces tussen gemeente en maatschappelijke en hulpverleningsorganisaties, waarin nieuwe vormen van professionaliteit van ieder individu en iedere organisatie als geheel de nodige aandacht krijgen. Inclusief kennisvergroting en het ontwikkelen van samenwerkingsvaardigheden en –modellen. ("Dat gaat niet zomaar, het vraagt een veranderkundige aanpak").

Bijlage 1

Aan de Colleges van Burgemeester en Wethouders

Samenwerkingsverband Kop van Noord Holland

Postbus 80

van de gemeente Den Helder

1620 AB Hoorn

Tel: 0229 259380

T.a.v. mevrouw Y. Loogman

Fax: 0229 259383

adres: yloogman@denhelder.nl

info@swvkopvan Noordholland.nl

Datum : 4 september 2014

Kenmerk : SWV/2014/010

Geachte mevrouw Loogman,

www.swvkopvan Noordholland.nl

Graag maken wij gebruik van de mogelijkheid een reactie te geven op de door u toegezonden inspraakversie van het "3D Beleidsplan".

Allereerst zijn we zeer tevreden over de visie die u op het schoolmaatschappelijk werk heeft. Het op blz. 31 omkaderde "schoolmaatschappelijk werk is onderdeel van het sociaal wijkteam. De vindplaats is daarbij de werkplaats" heeft onze volledige instemming. We gaan er daarbij van uit dat de huidige directe inzet op de basisscholen op die wijze gehandhaafd kan blijven. We beschouwen het verder als winst dat u ook voor het voortgezet onderwijs in deze verantwoordelijkheid wilt dragen.

Een tweede aandachtspunt voor ons vormt de behandeling van ernstige dyslexie tijdens de basisschoolleeftijd die vanaf 1 januari 2015 ook onder de Jeugdwet valt. Ook hier is sprake van te behalen winst wanneer we er op regionaal niveau in slagen efficiënte werkafspraken te maken.

Daarbij denken we als samenwerkingsverband een verbindende rol te kunnen spelen en snel, verantwoord en effectief kinderen naar behandeling door te kunnen geleiden. Een en ander natuurlijk binnen af te spreken kaders, waaronder de financiële.

Wij gaan in 2014/2015 graag met u in gesprek over een concrete en flexibele vormgeving.

Met vriendelijke groet,

Namens het Dagelijks Bestuur van het

Samenwerkingsverband voor primair en passend onderwijs

"Kop van Noord-Holland"

A. Albers, coördinator

Bijlage 2

Cliëntenadviesraad WWB
p/a Publiekzaken
Postbus 30
1780AA Den Helder

AAN: Burgemeester en Wethouders
Gemeente Den Helder
t.a.v. De heer B.Buis

Den Helder, 4 september 2014

Onderwerp: Gevraagd advies

Geachte heer Buis,

Wij hebben gesproken over onderstaand gevraagd advies.

Verordening Individuele Inkomensvoet Participatiewet.

Artikel 4 b. Betreft de aanvraag Individuele Inkomensvoet. Wij vragen ons af of hieronder ook het toegestane spaargeldbedrag van € 5.400 wordt meegerekend ?

Verordeningen Tegenpresentatie Participatiewet RB 14.

1. Integratie /Participatie.

Re-integratie: Op pagina 12 (3 d Beleidsplan) staat aangegeven dat er rekening gehouden wordt met het inkomen en vermogen. Vraag is of hier rekening wordt gehouden met subsidieregelingen, huur-zorgtoeslag. Na aftrek vaste lasten houden mensen met een bepaald hoger inkomen immers net zoveel over voor overige bestedingen.

2. Wordt er in de Gemeente Den Helder rekening gehouden/ geïnvesteerd in de uitbreiding van werkgelegenheid ? Met name voor de groep met een WWB uitkering.

Hopende u voldoende te hebben geïnformeerd ,

Met vriendelijke groet,

L. Apanasiewicz

N. van den Broeke

A. Szanyi

N. List

The image shows four handwritten signatures in black ink, each corresponding to a name listed above it. From left to right: L. Apanasiewicz has a signature with a long horizontal stroke; N. van den Broeke has a signature with a large loop; A. Szanyi has a signature with a prominent 'S' shape; N. List has a signature with a large 'L' shape.

Cliëntenadviesraad WWB
p/a Koningdwarsstraat 11
1781 LA DEN HELDER
verzendinggegevens behandeld door uw gegevens

datum : 10-09-2014
kenmerk : AU14.09825
bijlagen :
Onderwijs, Welzijn en Sport
mw. drs. A.M.M. Toringa
telefoon (0223) 67 1244
brief van : 4 september 2014
kenmerk :

onderwerp

Reactie op uw advies over de Verordeningen Participatiewet

Geachte adviesraad

Drs. F. Bijlweg 20
1784 MC Den Helder
Postbus 36
1780 AA Den Helder
www.denhelder.nl
kcc@denhelder.nl
telefoon 14 0223
fax (0223) 67 1201

Allereerst danken wij u hartelijk voor het door u uitgebrachte advies over de Verordeningen van de Participatiewet. In dit advies hebt u een aantal vragen gesteld die wij in deze brief beantwoorden.

Uw eerste vraag heeft betrekking op artikel 4 sub b van de Verordening Inkomenstoeslag Participatiewet.

U vraagt zich af of hieronder ook het toegestane spaargelddrag van € 5.400, - wordt meegerekend. Wij beantwoorden deze vraag als volgt. Op grond van artikel 36 lid 1 van de Participatiewet kan het college een individuele inkomenstoeslag aan iemand toekennen. Een van de voorwaarden hiervoor is dat de aanvragen geen in aanmerking te nemen vermogen heeft. Dit betekent dat alleenstaande een spaarbedrag mag hebben van maximaal € 5.850, - en gehuwden en alleenstaande ouders een spaartegoed van ten hoogste € 11.700, -.

De tweede vraag die u stelt heeft betrekking op re-integratie. In het beleidsplan staat aangegeven dat bij het aanbieden van een re-integratievoorziening rekening wordt gehouden met het inkomen en vermogen. De vraag is of bij re-integratie rekening wordt gehouden met subsidieregelingen, huur- en/of zorgtoeslag.

Ons antwoord is dat bij het vaststellen van het inkomen geen rekening wordt gehouden met subsidieregelingen en huur- en/of zorgtoeslag. Wel wordt rekening gehouden met het in aanmerking te nemen vermogen, zoals dat hierboven is uitgelegd.

In uw laatste vraag bent u benieuwd of de gemeente Den Helder rekening houdt / investeert in de uitbreiding van de werkgelegenheid en dan met name voor de groep met een WWB-uitkering. Deze vraag beantwoorden wij positief. De afdeling Ruimte en Economie van de gemeentelijke organisatie houdt zich onder meer bezig met het stimuleren van de economische ontwikkeling van Den Helder, waaronder ook het aantrekken van nieuwe bedrijven. Dit levert meer werkgelegenheid, ook voor mensen met een WWB-uitkering.

Daarnaast heeft de gemeente een SROI¹-beleid bij inkoop en aanbestedingen. Indien de gemeente producten of diensten inkoop of bijvoorbeeld een aannemer een opdracht geeft (boven een bepaald bedrag) dan vraagt de gemeente van de andere partij een zogenoemde sociale inspanning. Deze inspanning komt er op neer dat deze andere partij die de opdracht gaat uitvoeren mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in dienst neemt, Dit kunnen ook mensen met een WWB-uitkering zijn.

¹SROI staat voor Social Return On Investment.

Wij vertrouwen er op uw vragen hiermee voldoende beantwoord te hebben.

Hoogachtend, Burgemeester en Wethouders van Den Helder,
namens dezen, de wnd. manager van de afdeling Onderwijs, Welzijn en Sport, G.J.W. de Vries